

Разом з тим варто відмітити, що надзвичайно інтенсивне використання агропідприємством земельних ресурсів пагубно впливає на якісь ґрунтів і екосистему землеробства. Цим обумовлені плани агропідприємства посилювати тенденцію розвитку органічного землеробства.

Отже, розвиток ефективного землекористування агропідприємства позитивно вплинуло на підвищення економічної ефективності його бізнес-діяльності. Досвід агропідприємства показав важливість створення передумов для підвищення рівня ефективності використання земельних ресурсів у виробництві та необхідності вирішення проблеми збереження екосистеми і якості ґрунтів для майбутнього, що вимагає і входження в нове європейське економічне середовище [2]. З урахуванням ситуації, що склалася, політика земельних відносин повинна бути спрямована не стільки на зміну земельної власності, скільки на створення умов для ефективного екологічно безпечного землекористування, підвищення родючості ґрунтів та зростання сільськогосподарського виробництва, сучасної і якісної рекультивативної порушених і забруднених земель.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Розвиток аграрного сектору економіки в умовах четвертої технологічної революції: монографія / Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 494 с.
2. Європейський Зелений Курс. Представництво України при Європейському Союзі. 21 квітня 2021 р. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve->

УДК: 338.24:339.922(477:4ЄС)

ОДНОРОГ М.А., канд. екон. наук

ПОБЕРЕЖНІЙ А.М., магістрант

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ІНТЕГРАЦІЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ ТА РОЗВИТОК АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ

Проаналізовано сучасний стан і трансформаційні процеси економічної політики України у 2022–2025 рр., зумовлені глобальною нестабільністю, війною та структурними змінами світового ринку. Визначено ключові напрями державного регулювання, основні ризики макроекономічної системи та пріоритети стабілізації в умовах війни.

Ключові слова: економічна політика, державне регулювання, макроекономічна стабільність, державний борг, відновлення економіки.

У 2025 році економічна політика України переходить до етапу адаптаційного відновлення. Головним викликом для уряду залишається поєднання воєнних потреб із поступовою бюджетною консолідацією. За прогнозами НБУ, реальний ВВП у 2025 році може зрости на 2–3 %, що свідчить про поступову стагнацію економічної активності у промисловості, будівництві та аграрному секторі [1, с. 58]. Разом з тим, інфляційні ризики залишаються жорсткими – на рівні 10–11%, що вимагає від НБУ зберігати обмежену монетарну політику.

Важливою тенденцією 2025 року є посилення ролі держави у стимулюванні інвестицій. Уряд реалізує програму «Ukraine Facility» обсягом понад 50 млрд євро, яка включає фінансування відновлення інфраструктури, підтримку малого та середнього бізнесу, цифрову трансформацію і «зелену» енергетику [2, с. 56]. Завдяки цим коштам формується база для довгострокового економічного зростання.

У фіскальній сфері спостерігається поступова стабілізація доходів бюджету, зростання надходжень від податку на прибуток підприємств і ПДВ завдяки активізації бізнесу. Водночас дефіцит бюджету зменшено до 18% ВВП завдяки міжнародним грантам і реструктуризації частини державного боргу. Міністерство фінансів розпочало поетапну імплементацію податкової реформи, спрямованої на спрощення адміністрування, боротьбу з тіньовими потоками та стимулювання інвестиційної активності [3, с. 113].

Монетарна політика НБУ залишається зваженою: підтримується курсова стабільність, накопичуються валютні резерви, відновлюється інфляційне таргетування. З початку 2025 року розпочато поступову лібералізацію валютного ринку, що є передумовою для повернення довіри іноземних інвесторів.

Поряд із фіскальною та монетарною стабілізацією, у 2025 році ключовим напрямом економічної політики України стає відновлення зовнішньої торгівлі та розвиток аграрного сектору, який залишається базовим драйвером ВВП. Після часткового відновлення експорту наприкінці 2024 року, у 2025-му український аграрний експорт зріс на понад 15 %, насамперед за рахунок зернових, олійних культур і продукції переробки [4, с. 77]. Розширення логістичних маршрутів через порти Дунаю, Польщі та Румунії зменшило залежність від «зернового коридору» і дозволило стабілізувати валютні надходження.

Держава зосередилася на розвитку аграрної інфраструктури, логістичних хабів і систем зрошення, що фінансуються через програми ЄС та Світового банку. Програма «Agrifood Recovery 2030», запроваджена спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства, передбачає модернізацію переробних підприємств, цифровізацію обліку землі та стимулювання експорту продукції з високою доданою вартістю [5, с. 82].

У 2025 році уряд продовжує реалізацію Стратегії зовнішньоторговельної інтеграції до ЄС, метою якої є повна гармонізація митних процедур і технічних стандартів. Експорт до країн Євросоюзу займає понад 63 % від загального обсягу торгівлі, що свідчить про глибоку переорієнтацію ринків збуту [2, с. 57]. Основними напрямками зростання залишаються постачання агропродукції, металургії, IT-послуг і відновлювальної енергетики.

Позитивним чинником цього року є активізація малого й середнього бізнесу у сфері агро-експорту, що стимулюється через державні програми кредитування під 5–7 % річних і страхування ризиків. Це дозволяє розширити базу виробників та зміцнити позиції України на європейському аграрному ринку. У перспективі аграрна політика України до 2030 року спрямована на створення економіки замкненого циклу (circular economy) в агросекторі, де поєднуються біотехнології, енергоефективність та переробка відходів. Це відповідає євроінтеграційним вимогам і сприятиме залученню «зелених» інвестицій від міжнародних фінансових установ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національний банк України. Інфляційний звіт, січень 2025 року. – Київ: НБУ, 2025. – 72 с.
2. Світовий банк. Ukraine Economic Update: Resilience Amid Reconstruction. – Washington, DC: World Bank, April 2025. – 48 р.
3. Міністерство фінансів України. Огляд стану державних фінансів України у 2025 році. Київ: Мінфін, 2025. 94 с.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Аграрний сектор України 2025: тенденції розвитку, експорт, інвестиції. – Київ: Мінагрополітики, 2025. – 80 с.
5. Європейська комісія. EU Support for Ukraine's Agricultural and Trade Integration. – Brussels: European Commission, 2025. – 56 р.
6. VoxUkraine. Як змінилася структура українського експорту у 2025 році. – Київ: VoxUkraine, 15 вересня 2025. – URL: <https://voxukraine.org/ua/export-structure-2025> (дата звернення: 20.10.2025).
7. Delo.ua. Україна в 2025 році наростила агроекспорт на 15%: що сприяло зростанню. – 12 жовтня 2025. – URL: <https://delo.ua/economy/ukr-agroexport-2025> (дата звернення: 20.10.2025).
8. Міністерство економіки України. Зовнішньоторговельна інтеграція до ЄС: підсумки 2025 року. – Київ: Мінекономіки, 2025. – 62 с.

УДК 65.011.47:658.27:631.11

ЯЦЕНКО Р.М., магістрант

Науковий керівник – **РИБАК Н.О.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Важливою умовою вирішення продовольчої проблеми є раціональне використання виробничого потенціалу, зміцнення матеріально-технічної бази, створення і використання її провідної ланки – основних засобів.

Ключові слова: ефективність, основні засоби, класифікація основних фондів, фондівіддача, фондомісткість.